

The scientific novelty of the research consists in outlining the vector directions of the existing and further development of art and pedagogical training of specialists in the People's Republic of China.

It has been concluded that the practical actions of the People's Republic of China regarding the development of the "One Belt One Road" project and the use of culture and art as factors of "soft power" also activated certain changes, in particular, in approaches to education of art disciplines' teachers in practice in the country. In particular, the following stable trends are observed: regionalisation, internationalisation, intensification of multiculturalism processes in the content of training programs for both teachers who have to teach art disciplines and compulsory education programs, rethinking of the concept of "flexible learning". The mentioned trends will be dominant in the art and pedagogical education of the People's Republic of China in the near future, as they fully meet the country's need to modernise its own system on the specified field of education and form a positive image of the country on the international arena, in particular through culture and art

Key words: art and pedagogical education, People's Republic of China, "One Belt - One Road", internationalisation, teachers of art disciplines.

Дата надходження статті: 05.05.2023 р.

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор Гнезділова К. М.

УДК 378.147:373.3.011.3-051

DOI <https://doi.org/10.37915/pa.vi53.435>

Манькута А. О.*,

orcid.org/0000-0001-8513-7257

МОДЕРНІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО РОБОТИ З МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

У статті розглянуто ресурсні резерви професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів у формуванні їх творчої особистості, конкретизовано основні напрямки в забезпеченні її продуктивності в системі університетської освіти. Установлено, що підготовка майбутніх учителів до професійної діяльності з молодшими школярами передбачає такі чинники: а) оволодіння теоретико-педагогічними основами особистісно орієнтованого навчання й технологіями їх реалізації у роботі з учнями початкових класів; б) розвиток здатностей до розроблення рефлексивної стратегії освітнього процесу, що дозволяє співвідносити їх з елементами евристики; в) створення ситуацій, що стимулюють активність і налаштованість на творчий пошук вирішення професійних проблем; г) моделювання таких обставин, у яких студенти набувають досвіду створення позитивного емоційного клімату в освітньому процесі; д) розвиток духовно-морального потенціалу і креативних здібностей; е) оволодіння технологіями особистісно орієнтованої спрямованості.

Обґрунтовано, що продуктивність професійної підготовки забезпечується набуттям її змісту особистісно орієнтованої спрямованості, реалізацією принципу студентоцентризму; використанням різноманітних видів діяльності та особистісно орієнтованих технологій, побудованих на основі взаємодії, співпраці і співтворчості, діалогізації навчання з використанням різних форм і методів організації освітнього процесу та забезпеченням сукупності педагогічних умов, серед яких ефективними є стимулювання процесів адаптації та соціалізації в умовах вищої школи, надання програмному матеріалу та технологіям особистісно орієнтованої спрямованості, вдосконалення організаційних і технологічних аспектів практичної діяльності з молодшими школярами.

Перспективи подальших наукових розвідок безпосередньо полягають у розробленості таких аспектів проблеми, як теоретичне обґрунтування методики й технології особистісно

*© Манькута А. О.

орієнтованої складової професійної підготовки на основі принципу дитиноцентризму; вивчення резервів позааудиторної роботи у збагаченні творчого потенціалу майбутніх учителів; виявлення резервів особистісно орієнтованих технологій у розвитку суб'єктності майбутніх учителів початкової школи.

Ключові слова: професійна підготовка, особистісно орієнтована складова, формувальні ресурси, продуктивність, технології особистісно орієнтованої спрямованості, педагогічні умови.

Постановка проблеми. Новітні тенденції освітньої політики України спричинили появу комплексу вимог до професійних і особистісних якостей сучасного вчителя та спонукали до потреби модернізації професійної підготовки, переорієнтації її на формування вчителя нової формації, здатного працювати в нових умовах і за допомогою інтерактивних технологій. У нормативних актах освіти наголошується на потребі підготовки вчителя як здатного до інноваційної діяльності, зорієнтованого на особистість дитини, спроможного захистити її інтереси, розвивати її індивідуальність, ефективно працювати у сфері підготовки молодших школярів до позитивного активного ставлення до навчання й життя. Проблеми формування суб'єктності майбутніх учителів, удосконалення їх творчого потенціалу, забезпечення позитивної динаміки рівня їх професіоналізму й готовності до нестандартної діяльності були предметом досліджень багатьох учених.

Аналіз досліджень. Значний внесок у дослідження теоретико-методичних і технологічних основ підготовки майбутніх учителів початкової школи зробили Ш. Амонашвілі, М. Бібік, О. Комар, В. Кузь, Н. Побірченко, В. Сухомлинський. Формування особистості майбутнього фахівця у сфері початковій освіті обґрунтовано у працях Н. Білоконної, Т. Довгої, Л. Кондрашової, І. Кравцової, М. Михайличенко; особливості підготовки вчителя початкової школи досліджували О. Галус, Г. Пустовіт, О. Савченко, А. Семенова, О. Чепка та ін. Аналіз праць свідчить про те, що всі дослідники початкової школи розглядають одну з важливих ланок у неперервній системі освіти, що становить собою складову цілісного процесу формування особистості, її громадянської відповідальності за виховання молоді. О. Галус вважає, що початкова школа органічно поєднує родинне та суспільне виховання, є максимально пристосованою до природних особливостей та індивідуальних здібностей, інтересів, потреб дитини [2, с. 6]. В. Кузь наголошував, що потрібно модернізувати підготовку вчителів початкової школи з тим, щоб вони могли «здійснювати в школі особистісно орієнтовану педагогічну діяльність (принцип природовідповідності), а школа, відповідно, забезпечує надання різних можливостей для дітей і молоді в здобутті якісної освіти» [4, с. 25].

У концепції Нової української школи декларується курс на оновлення функцій освіти – бути суб'єктом перетворення соціуму, стимулювати розвиток самостійності та відповідальності особистості, її творчої індивідуальності. Парадигмі орієнтації на саморозвиток й самореалізацію особистості надається особливий смисл. Актуальності набуває дитиноцентризм як вимога того, що центром освітнього процесу має бути дитина, а це потребує розроблення механізмів і технологій професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи особистісно орієнтованої спрямованості.

Мета статті – обґрунтувати сутність, зміст, напрямки й результати професійної підготовки особистісно орієнтованої спрямованості як важливого ресурсу університетської освіти в формуванні творчої особистості вчителя початкової школи.

Виклад основного матеріалу. Професійна підготовка вчителів початкової школи в умовах сучасного суспільства потребує модернізації всієї її системи, оновлення змісту, способів, прийомів, інструментів (технологій) педагогічної діяльності. Педагогічна освіта й соціум потребують мобільності позиції учителів в освітньому процесі, реалізації їх духовно-морального потенціалу в переданні молодшому поколінню культурного

досвіду, забезпечить умови для духовного становлення особистості, розвитку її розуму, волі, почуттів, креативних дій. Модернізацію освіти, її змістове й технологічне оновлення потрібно починати із професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи. Колишній принцип – працювати в логіці навчального предмета – не відповідає сьогоднішній ситуації. Професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи має працювати задля потреб молодшого школяра, формування його особистості як унікального людського капіталу.

О. Побірченко стверджує, що підготовка майбутніх учителів початкової школи – це неперервний процес формування теоретичних, методичних, специфічних знань, практичних умінь, навичок, ставлень, досвіду, особистісних професійно-педагогічних якостей, потреб самоосвіти й самореалізації, які забезпечують продуктивність подальшої педагогічної діяльності в умовах початкової школи [5]. О. Чепка розглядає професійну підготовку майбутніх учителів початкової школи як неперервний і керований процес оволодіння студентами професійними компетенціями, потрібними для їх майбутньої педагогічної діяльності, мету якої дослідниця бачить як формування суб'єкта високої культури й моралі, здатного до самовдосконалення та саморозвитку, мобільності та конкурентоспроможності [9, с. 43]. На модернізації професійної підготовки вчителів початкової школи наголошувала О. Савченко, яка відзначала, що «у формуванні особистості майбутнього вчителя початкових класів необхідно гармонізувати загальнокультурні, психолого-педагогічні й методичні знання, вміння, способи діяльності; посилити їхню професійну спрямованість, забезпечити фундаментальність базової підготовки через запровадження державних стандартів, зміну об'єктів моніторингу, створення умов для персоніфікованої педагогічної освіти» [6, с. 7].

Усі дослідники єдині в тому, що модернізація професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи має бути спрямована на посилення її виховного потенціалу, особистісно орієнтованої спрямованості, формування духовно-творчого потенціалу, мобільності і нестандартних дій. Ще К. Ушинський відзначав, що виховати особистість можна тільки особистістю, а характер – тільки характером.

Підготовка майбутніх учителів до професійної діяльності з молодшими школярами передбачає: а) оволодіння теоретико-педагогічними основами особистісно орієнтованого навчання і технологіями його реалізації в роботі з учнями початкових класів; б) розвиток здатності до розроблення рефлексивної стратегії освітнього процесу, що дозволяє співвідносити його з елементами евристики в цілях, принципах, змісті, формах і методах, системному контролю й оцінюванні навчальних досягнень; в) створення ситуацій, що стимулюють активність і налаштованість на творчий пошук вирішення професійних проблем; г) моделювання таких обставин, в яких студенти набувають досвіду створення позитивного емоційного клімату в освітньому процесі; д) розвиток духовно-морального потенціалу і креативних здібностей; е) оволодіння технологіями особистісно орієнтованої спрямованості, що базуються на принципах дитиноцентризму й педагогічної взаємодії, співпраці і співтворчості в системі відношень «учитель – учні». Усе це спрямовано на особистий саморозвиток, самореалізацію та самовизначення майбутніх учителів початкової школи, що стимулюють розвиток професійних якостей і рівень їх готовності до створення в початковій школі атмосфери наукового пошуку, розроблення авторських програм і проєктів, науково-методичного забезпечення освітнього процесу.

Дійсно, модернізація професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи зумовлена її особистісно орієнтованою спрямованістю, організацією на принципах студентоцентризму і педагогічної взаємодії, співпраці та співтворчості в системі «викладач – студенти». Ці принципи є основою особистісно орієнтованого підходу до організації професійної підготовки в умовах університету, що забезпечує умови для виявлення й удосконалення цінностей, особистісних сенсів, вільних дій, відповідальності, творчості студентів, розуміння ними того, як ці важливі характеристики людської сутності стимулюють розкриття успішної людини в людині [3, с. 92].

Професійна підготовка має створювати умови для виявлення творчої активності, продуктивної діяльності, у який формується рефлексія, стимулюється усвідомленість про значущість духовно-інтелектуального потенціалу особистості вчителя, становлення його індивідуального стилю в результативності педагогічної праці.

Особистісно орієнтований підхід до організації професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи реалізується за допомогою різних технологій особистісно орієнтованої спрямованості, проектується для роботи з професійною свідомістю, мета якої – формування особистості, здатної активно і творчо діяти відповідно до власних здібностей і цінностей у постійно змінюваних ситуаціях педагогічної дійсності.

У змісті професійної підготовки майбутніх учителів закладено загальноосвітню, гуманітарну та соціальна-економічну, природничо-наукову, професійну та практичну складові. Специфічність її змісту виявляється в оволодінні системними знаннями про вчителя як суб'єкта педагогічної діяльності – як засіб розвитку професійної позиції і творчого стилю діяльності, посилення процесу особистісного розвитку, збагачення педагогічного досвіду майбутнього вчителя, спосіб демократизації стосунків його з учнями.

Модернізація професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів актуалізує потребу технологізації освітнього процесу у вищій школі. Цей процес зумовлює пошук технологій, спрямованих на реалізацію особистісно розвивальної функції навчання; виявлення механізмів особистісного зростання та становлення індивідуальності, суб'єктності студентів. Особистісно орієнтовані технології спрямовані на зміну відношення людини до самої себе, інших людей, педагогічного середовища, до власної професійної діяльності в умовах сучасного суспільства.

Сучасний учитель має бути організатором становлення морально-естетичних норм і поведінки молодших школярів, оволодіваючи технологіями особистісно орієнтованої спрямованості. Більш значущі у його практиці є морально-естетичні технології, у яких акцентується на гуманних стосунках учасників освітнього процесу, на розвитку морально-естетичних поглядів й етичних учинків, на збагаченні духовно-морального потенціалу особистості.

Ці технології взаємодіють із технологіями розвивального навчання, основою яких є життєвий досвід, який є джерелом змістових абстракцій, способом будувannya й засвоєння «психологічних процесів» (Л. Виготський) – мислення, пам'яті, зображення. Життєвий досвід є системотвірним елементом навчання, у якому виявляється суб'єктність студента, суб'єкт-суб'єктна взаємодія викладача і студента, саморозвиток особистості. Майбутній учитель, спираючись на життєвий досвід молодшого школяра, у процесі навчання стимулює активність мислення, збуджує учнів зрозуміти нові знання, використовувати загальні способи дій. Дитина, включаючись в освітній процес, набуває життєвого досвіду, в якому виявляє себе і свої можливості та здібності. Особистість, на думку К. Роджерса, виявляється в досвіді, який включає події, їх сприйняття, почуття, вплив та ін.

Технологія спілкування з природою позитивно впливає на формування таких якостей, як реалістичне розуміння явищ природи, допитливість, уміння спостерігати, логічно мислити, естетично ставитися до всього живого. Любов до природи, навички бережного ставлення до неї, турбота про живих істот породжують не тільки інтерес до природи, але й сприяють формуванню патріотизму, працелюбності, поваги до праці. Ці технології дозволяють перенести центр ваги на спостереження природи, екскурсії, прогулянки, догляд за рослинами. Ще К. Ушинський стверджував, що найкраще здійснювати це у формі мандрівки, яка викликає інтерес, коли більше зближуються її учасники, надовго залишається в пам'яті слід від спогадів і розповідей [8].

У професійній підготовці майбутніх учителів початкової школи важливу роль відіграють ігрові технології, що забезпечують не формальні знання, а реальний процес дій студентів, коли знання засвоюються не абстрактно, а в динаміці розвитку сюжету гри,

що дає їй учасникам цілісне бачення професійних ситуацій і шляхів виходу з них. На думку багатьох учених (М. Климович, Л. Кондрашова, С. Мариньчак, Т. Яблонська та ін.), ігрові технології стимулюють активність мислення і дій студентів, творчість, самоконтроль, самооцінку й ефективність мислення, забезпечує ґрунтовну корекцію пізнавальної діяльності досягнутих результатів. Ще І. Сікорський уважав: «Ігри дитини – це школа мислення, а творчість і фантазія, які вона виявляє в іграх, – не що інше, як відмінні фази в еволюції розумової діяльності» [7, с. 20–21].

Майбутній учитель в умовах професійної підготовки має бути суб'єктом теоретичної і практичної підготовки. У такому розумінні значну роль набувають тренінги особистісного зростання, соціально-психологічний тренінг спілкування, тренінг розвитку педагогічного самопізнання. Оволодіння програмними знаннями залежить від використання різних форм і методів організації занять (заняття-пошуки, заняття-дослідження, заняття-дебати, заняття-дискусії та ін.) і за допомогою методів – проблемно-пошукових, комунікативних, діалогових, імітаційно-ігрових, проектно-дослідних.

Продуктивність професійної підготовки забезпечується набуттям її змісту особистісно орієнтованої спрямованості, реалізацією принципу студентоцентризму; різноманітних видів діяльності та особистісно орієнтованих технологій, побудованих на основі взаємодії, співпраці і співтворчості, діалогізації навчання та використання різноманітних форм і методів організації освітнього процесу.

Професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи – складний динамічний і цілеспрямований процес, ефективність якого забезпечується сукупністю педагогічних умов, серед яких ефективними є стимулювання процесів адаптації та соціалізації студентів до оволодіння обраною професією в системі вищої школи; надання програмному матеріалу та технологіям особистісно орієнтованої спрямованості; удосконалення організаційних і технологічних аспектів практичної діяльності з молодшими школярами. Зміна ролі студента на заняттях, перетворення його на активного учасника освітнього процесу та систематична робота із саморозвитку, віра у власні можливості і здібності у процесі оволодіння програмним матеріалом і технологіями особистісно орієнтованої спрямованості впливає на якість вищої освіти і позитивну динаміку рівня професіоналізму майбутнього вчителя початкової школи.

Висновки. Таким чином, особистісно орієнтована складова професійної підготовки майбутніх педагогів є важливим ресурсним резервом її продуктивності в умовах університетської освіти. Вона реалізується на основі таких чинників: а) аналіз, виявлення й осмислення інформаційно орієнтованих технологій та їх ресурсних можливостей в розвитку творчого потенціалу студентів; б) вироблення світоглядних моделей організації педагогічного процесу на принципах студентоцентризму й педагогічної взаємодії, співпраці і співтворчості; в) виявлення причин низького рівня професіоналізму майбутніх учителів, їх готовності до нестандартної діяльності з молодшими школярами. Модернізація професійної підготовки, надання їй особистісно орієнтованої спрямованості в умовах університетської освіти пов'язані з пошуком нових механізмів зміни стратегії і способів її реалізації, розвитку професійних здібностей, збагачення духовно-морального багажу майбутніх учителів початкових класів.

Перспективи подальших наукових розвідок безпосередньо полягають у розробленості таких аспектів проблеми: теоретичне обґрунтування методики і технології особистісно орієнтованої складової професійної підготовки на основі принципу дитиноцентризму; вивчення резервів позааудиторної роботи у збагаченні творчого потенціалу майбутніх учителів; виявлення резервів особистісно орієнтованих технологій у розвитку суб'єктності майбутніх учителів. Питання про пошук доцільного взаємозв'язку особистісно орієнтованої складової з фундаментальними знаннями на різних етапах опанування програмних знань є достатньо актуальним і має вихід на вирішення проблеми якості професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи.

Список використаних джерел:

1. Амонашвілі Ш. О. Психологічні основи педагогіки співробітництва: книга для вчителя. Київ: Освіта, 1991. 111 с.
2. Галус О. М. Професійна адаптація студентів в умовах ступеневого ВНЗ: монографія. Хмельницький: ХГПА, 2007. 473 с.
3. Кондрашов М. М. Управління якістю підготовки майбутніх учителів до успішної професійної діяльності: теоретико-методичний аспект: монографія. Черкаси. 2019. 458 с.
4. Кузь В. Г. Готуємо вчителя-вихователя. Підготовка вчителя до впровадження нових технологій навчання у малокомплектній школі: матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань, 15-16 жовтня 2004 р.) / ред. кол.: Н. С. Побірченко (гол. ред.) та ін. К.: Наук. світ, 2004. С. 24–26.
5. Побірченко О. М. Підготовка майбутніх учителів до професійної діяльності в умовах сільської початкової школи: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Умань, 2012. 180 с.
6. Савченко О. Я. Удосконалення професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів. Підготовка педагогічних кадрів до роботи в умовах нової структури і змісту початкової освіти: матер. Всеукр. наук.-практич. конф. (м. Полтава, 23-25 квітня, 2001 р.); гол. ред. Савченко О. Я. Полтава, 2001. С. 5–9.
7. Сикорский И. Обязанности родителей перед потомством. Вестник воспитания. 1890. № 2. С. 21-22.
8. Ушинский К. Д. Родное слово. Журнал Министерства народного просвещения. 1861. Ч. 110. С. 73-95.
9. Чепка О. В. Професійна підготовка майбутніх учителів початкових класів в умовах навчального комплексу «педагогічний коледж – педагогічний університет»: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Умань, 2010. 280 с.

References:

1. Amonashvili, Sh. O. (1991). *Psychologichni osnovy pedahohiky spivrobitnytstva: knyha dlia vchytelia* [Psychological foundations of Cooperation Pedagogy: a book for teachers]. Kyiv: Osvita [in Ukrainian].
2. Halus, O. M. (2007). *Profesiina adaptatsiia studentiv v umovakh stupenevoho VNZ* [Students' professional adaptation in the conditions of degree-level higher educational institution]. Khmelnytskyi [in Ukrainian].
3. Kondrashov, M. M. (2019). *Upravlinnia yakistiu pidhotovky maibutnikh uchyteliv do uspishnoi profesiinoi diialnosti: teoretyko-metodychnyi aspekt* [Management of the quality of training future teachers for successful professional activity: theoretical and methodological aspect]. Cherkasy [in Ukrainian].
4. Kuz, V. H. (2004). *Hotuiemo vchytelia-vykhovatel'ia* [We prepare a teacher-educator], *Pidhotovka vchytelia do vprovadzhennia novykh tekhnolohii navchannia u malokomplektnii shkoli: materialy Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii* [Teacher training for the implementation of new learning technologies in a small school, Proceedings of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference]. Kyiv [in Ukrainian].
5. Pobirchenko, O. M. (2012). *Pidhotovka maibutnikh uchyteliv do profesiinoi diialnosti v umovakh silskoi pochatkovoї shkoly* [Preparation of future teachers for professional activities in the conditions of a rural primary school]. (Candidate's thesis). Uman [in Ukrainian].
6. Savchenko, O. Ya. (2001). *Udoskonalennia profesiinoi pidhotovky maibutnikh uchyteliv pochatkovykh klasiv* [Improving future primary school teachers' professional training], *Pidhotovka pedahohichnykh kadrov do roboty v umovakh novoi struktury i zmistu pochatkovoї osvity: materialy Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii* [Preparation of teaching staff to work in the conditions of the new structure and content of primary education, Proceedings of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference]. Poltava [in Ukrainian].
7. Sikorskii, I. (1890). *Obiazannosti roditelei pered potomstvom* [Duties of parents to offspring]. *Vestnik vospitaniia*, 2, 21-22 [in Russian].
8. Ushinskii, K. D. (1861). *Rodnoye slovo* [Native Word]. *Zhurnal Ministerstva narodnogo prosveshcheniia*, 110, 73-95 [in Russian].
9. Chepka, O. V. (2010). *Profesiina pidhotovka maibutnikh uchyteliv pochatkovykh klasiv v umovakh navchalnoho kompleksu «pedahohichniy koledzh – pedahohichniy universytet»* [Future primary school teachers' professional training in the conditions of the educational complex "Pedagogical College – Pedagogical University"]. (Candidate's thesis). Uman [in Ukrainian].

Mankuta A. O.,
 orcid.org/0000-0001-8513-7257

MODERNIZATION OF THE PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE TEACHERS TO WORK WITH YOUNG SCHOOL STUDENTS: REALITIES AND PERSPECTIVES

The article examines the resource reserves of future primary school teachers' professional training in the formation of their creative personality and specifies the main directions in ensuring its productivity in the system of university education. It is established that future teachers' preparation for professional activities with young schoolchildren involves: a) mastering the theoretical and pedagogical foundations of personally oriented learning and technologies for its implementation in work with elementary school students; b) development of the ability to develop a reflective strategy of the educational process, which allows to correlate it with the elements of heuristics in terms of goals, principles, content, forms and methods, systematic control and assessment of educational achievements; c) creation of situations that stimulate activity and a willingness to creatively search for solutions to professional problems; d) simulation of such circumstances in which students gain experience in creating a positive-emotional climate in the educational process; e) development of spiritual and moral potential and creative abilities; f) mastery of personally oriented technologies based on the principles of child-centeredness and pedagogical interaction, cooperation and co-creation in the system of "teacher-student" relations.

It is substantiated that the productivity of professional training is ensured by the acquisition of its content of a personally oriented orientation, implementation of the principle of student-centeredness; various types of activities and personally oriented technologies, built on the basis of interaction, cooperation and co-creation, dialogization of learning, the use of various forms and methods of organizing the educational process and provision of a set of pedagogical conditions, among which the following are effective: stimulation of the processes of adaptation and socialization in the conditions of a higher school, providing program material and technologies of personal orientation, improvement of organizational and technological aspects of practical activities with young schoolchildren.

Prospects for further scientific investigations lie in the development of the following aspects of the problem: theoretical justification of the methodology and technology of the personally oriented component of professional training based on the principle of child-centrism; studying the reserves of extracurricular work in enriching the creative potential of future teachers; identification of reserves of personally oriented technologies in the development of the subjectivity of future primary school teachers.

Key words: professional training, artistic and aesthetic component, formative resources, performance, interactive technologies, pedagogical conditions.

Дата надходження статті: 04.05.2023 р.

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор Кондрашова Л. В.

УДК 37.011.3:005:336.2:81276.6:502/504-051

DOI <https://doi.org/10.37915/pa.vi53.442>

Шиманська В. В.,
 orcid.org/0009-0004-7308-5567

РОЛЬ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОМУ УСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ СПІЛКУВАННІ МАЙБУТНІХ ЕКОЛОГІВ

Стаття розглядає професійно орієнтоване спілкування екологів у контексті теорії комунікації, а саме спілкування в системі взаємодії, зв'язків, цілей, ролей, ситуацій та стратегій. Екологи взаємодіють із керівниками підприємств, групою екологів, суб'єктами господарської діяльності; спрямовують їх мовленнєву поведінку щодо змісту професійних ситуацій. Повноцінну реалізацію професійних ролей і функцій екологів забезпечує опанування високого рівня володіння англійською мовою професійного спілкування, який передбачає

© Шиманська В. В.